

*Възникване на етническите махали и
гетоизацията на ромите в България*

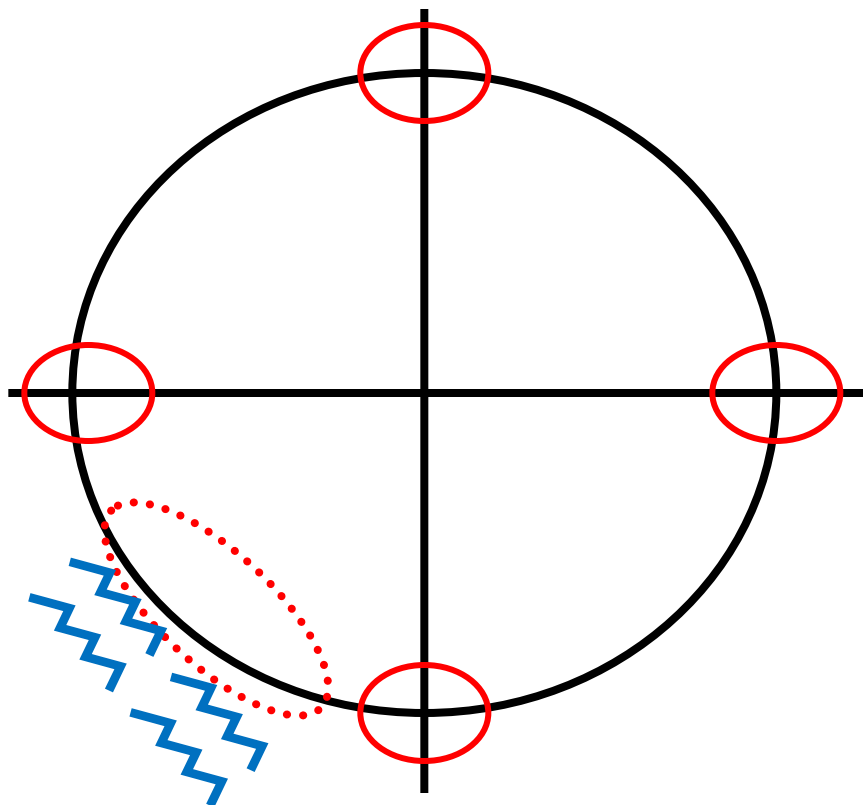
Османската градоустройствена система се крепи върху обособяването на етнически и най-вече религиозно чисти махали.

1. Централните части и търговските улици са за мюсюлманите
2. Покореното население е изтласкано към периферията
3. “циганите” формират две махали – християнска и мюсюлманска
4. Между двете ромски махали има обмен на население
5. заселването на ромските групи следва модела на заселване на арменските и еврейските общности.
6. Ромската махала често пъти е в съседство с еврейската
7. Има обмен на парцели и къщи между роми и евреи

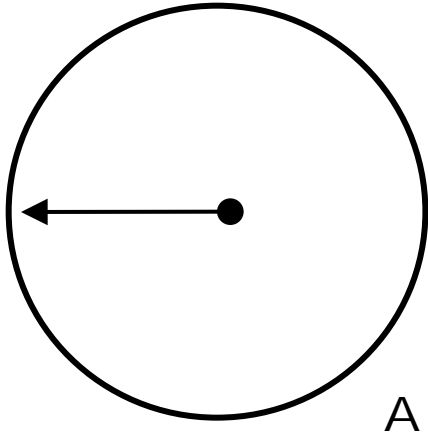
- 1882 г. – забранени са етническите махали
- 1886 г. – забраняват се миграциите “към” и “от” дяловете на Санстефанска България, останали извън територията на страната
- 1901 г. – отнемат се избирателните права на циганите-мюсюлмани и на чергарите
- 1954 г. – започва заселване на каракачаните, което засяга част от ромите – някои усядат, а други махали са преместени.
- 1958 г. – забранено е “скитничеството”. Възникват ромски махали в 160 от общо 237 града и в 3000 села от общо 5846.

По отношение на заселването и преселването на роми се спазва политика на деконцентрация и се избягва заселването в райони с компактно турско население!

„Циганите се заселват на южен склон, за да са на припек – циганинът обича да му е топло на дупето; до река, за да има къде да си перат гащите; до българин, за да има от кого да взимат вересия и на кръстопът, за да могат да бягат, когато крадат” (м,41).

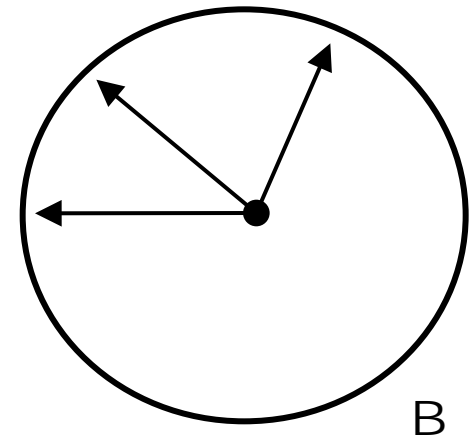

Политики на разселване: рано уседнали роми

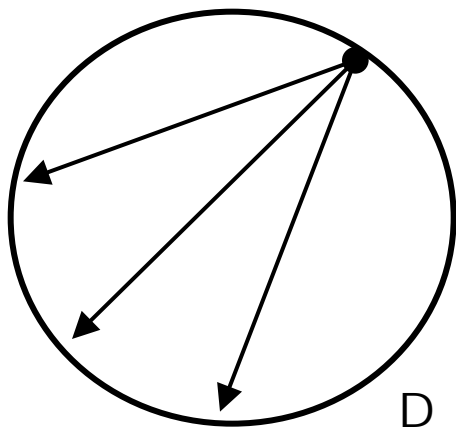
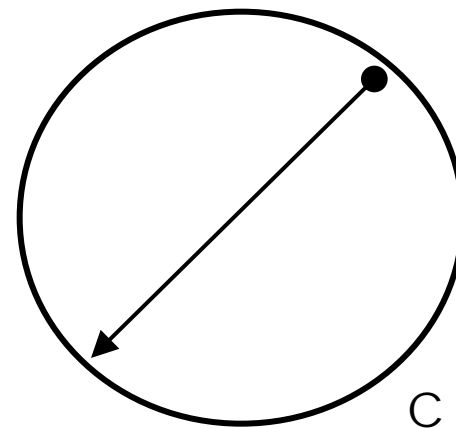
Петрич, Болярци: края на 50-те – началото на 60-те
Сандански: края на 90-те

София: края на 60-те – началото на 70-те
(държавна политика за деконцентрация)

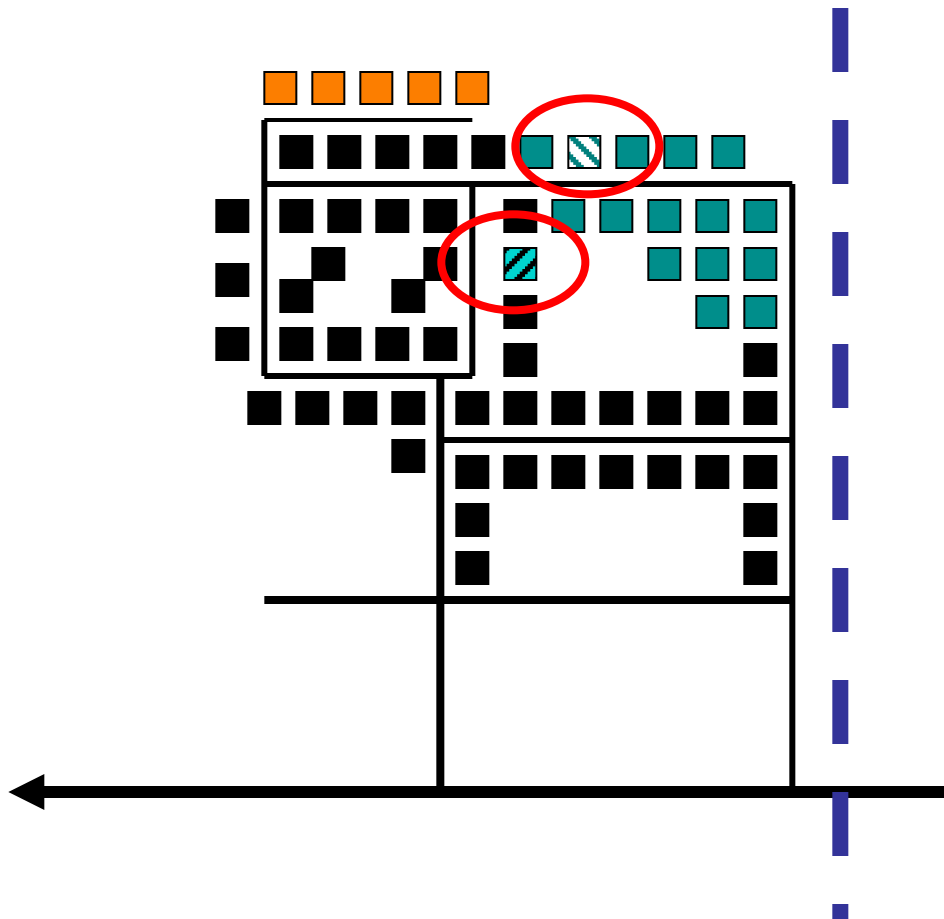
Политики на разселване: роми,
уседнали между двете Световни войни

Калековец, Костиево: средата и края на 50-те

Куклен: края на 60-те – началото на 70-те

Стратификация на махалите

**Парадокс на екзода – когато се
опиташ да избягаш от гетото,
установяваш, че гетото върви
след теб.**

(Wirth 1927)